

היסטוריה 27

שחר פרץ

12 במאי 2025

תזכורת – מבחן עוד שבוע. ביום רביעי נתחיל ללמוד חומר שאינו למבחן. ביום של המבחן יש גם שיעור וגם מבחן. ראשית כל, תחולק תוכנית לימודים, נושאי הלימוד ומבנה הבחינה. סיכום כבר עלה. ניעזר גם בטבלה שעשינו. אפשר לשלוח שאלות לשרית והיא תנסה לענות, למרות שאבא שלה בביה"ח. עדיף וואטסאפ בפרטי. השאלות במבחן מערבות הכל מהכל – שאלה של ציונות יכולה להיעזר בלאומיות כללית. אין דבר כזה שאלה "רק על בניית המשטר הנאצי" – צריך ללמוד הכל, למרות שיש בחירה, כי שאלות מערבות חומרים.

חומרי עזר: הספרים. לעבור על הטבלה של קטעי המקור – לעיתים חלקם נותנים דוגמה לקטע מקור למשהו שהוא אינו קטע מקור. תמיד מצוין מאיפה קטע מקור לקוח. אם לא בטוחים בזמן הלימודים, אפשר לשאול את שרית והיא תגיד לנו. הן ספר טוטאליטריות ושואה, ניתן לנו איפה לשים דיבוקיות. מאוד יעזור לדעת איפה קטעי המקור בזמן המבחן, כמחפשים קטע מקור. יש לעבור על כל אחד מהנושאים, ע"פ הרשימה של "יודע לא יודע" (שאלול) תעלה לטימס. בדכ מומלץ לעבור קודם על החומר שלא נבחנו עליו. שמתאמנים בבית – להתאמן עם סטופר. בערך 45 דקות לשאלה (כולל בדיקה והכל). מאוד מומלץ לענות על תשובה כמו ששרית למדה אותנו. במבחן שאלות ברמה של בגרות, עם דרישות של בגרות.

הכותרת – "נאציזם, אידיאולוגיה ומעשה". מז"א? המעשה = הפעולות. זה חשוב כדי לכוון אותנו לנושא של השאלה. לכותרת של השאלה יש משמעות, תקראו אותה.

פירוט הסעיפים

א. הסבירו כיצד אחד מהעקרונות באו לידי ביטוי במקור.

בחרו מספר הלימוד מקור אחד המבטא את העקרון שכתבת עליו, יהסבר כיצד עקרון זה בא לידי ביטוי במקור שבחרת. תנו 2 דוגמאות. (כלל אבצע – אם אתם לא יודעים, פשוט הסבר. לא יודעים את ההבדל בין הצג להסבר? תעשו הסבר. תזכורת – הסבר, הצג, ציין (רק בבחינות מלפני 20 שנה) הוא המדרג. ראשון במדרג – כולל את השאר. כלומר, אם הסברנו והיה צריך להציג, נקבל את כל הנקודות. בכיוון ההפוך, נקבל רק 60%. ציין זה פשוט רשימת מכולת. לא עושים את זה, זה 40% - 50%. גם כאן, להקפיד מאוד. אם בחרתם מקור שלא מבטא את מה שכתבת עליו – לא תקבל על זה ניקוד.

לגבי "2 דוגמאות" – ברוב המקרים, כאשר קטע המקור הוא תמונה, אין בו 2 דוגמאות – ואם יש לא תמצאו אותן. בשאלה להלן, רבים התלמידים הנותנים דוגמה לקטע המקור מעמוד 69. זוהי קריקטורה אנטישמית שלא עונה להסברים של תורת הגזע, אבל אפילו אם היה כאן ציור של ארי ויהודי – אומנם רואים את ההבדלים הפיזיים, אבל זהו! אין את הדבר השני. ככל אצבע, כדי להבדיל בין תורת הגזע לאנטישמיות תנסו לחפש משהו שמדבר על טוהר האדם. דברים היכולים להוות הסבר על תורת הגזע: חוקי נירנברג (זהו טוהר הגזע – רק ארים יכולים לקבל אזרחות), בדיקות רפואיות וכו'. בעיקר תלוי בהסבר. אפשר להיעזר בטבלה כדי ללמוד את זה.

.....

ב. הצג עקרון אחר באיג' האנצית, הסבר כיצד שניים מן הצעדים שנקטו הנאצים ב-38-33 מימשו עקרון זה.

תזהרו מהשנים – אם כתבתם תשובה מעולה על שנים שלא רלוונטיות, תקבלו 0, אף אם התשובה מדהימה, כי השאלה לא נענתה.

.....

ג. נדבר בהמשך

שלד תשובה לסעיפים, על סמך מכוון בגרות

בודקים בבגרות ע"פ מכוון, לא ע"פ מה שלמדו.

לסעיף א':

1. פתיחה ← הצגה כללית של האידיאולוגיה. איך מציגים? חמשת המ"מים – מי כתב
2. העקרון ← [ציין] תורת הגזע. [הסבר] טוהר הדם (הדם הוא האדם), שיוך לגזעים, תכונות פנימיות וחיזויות. [על הכל צריך לכתוב – אלו הדגשים שלנו]. מי שיועד ומבין – אפשר להתייחס בקצרה לדיון. לא צריך אבל לדבר על ציפורים, וספינות, ודרוונים חברתי.
3. איך זה בא לידי ביטוי ← [הסבר] דרישה שמתייחסת למוצא, לדם. הקפדה על טוהר הגזע. [תזכורת: מחולק לביסוס וקישור]

הערה: הצג לא שייך לקטע. תציגו את כל ההגדרה וכל מה שקשור. הגדרה ע"פ מה שנלמד, ללא קשר לקטע המקור. אחרי כן תשתמשו במה שצריך מזה בקישור. נימוק: אם לא היה קטע מקור הייתם צריכים להסביר את הכל, וההוראה לא השתנתה רק בגלל שהיה קטע מקור אחכ. יתרה מכך, הגדרה חלקית כנראה לגרום לקישור לא מלא.

4. מקור:

- בחירת מקור
 - פרטי מקור (שם המקור, כותב, ספר, כותב הספר, הוצאה לאור, ע"מ). (יש ספרים עם אותו השם, אך הוצאה וכותב שונים).
הספר של מלחמה ושואה – היי־סכול
 - תיאור/הצגת המקור. מה כתוב, מה מצויר בו, וכו'. אם זה ציור או רקרטוקה – לתאר לפרטי פרטים.
 - ביסוס + קישור. אין צורך לחזור על הגדרות. תמיד 2 דוגמאות מהמקור לפחות, אף אם לא כתוב.
-

שחר פרץ, 2023

קומפל ב-L^AT_EX ונוצר באמצעות תוכנה חופשית בלבד